

Mgr. Lukáš Nekolný

Rozmanitá zeleň zahrad a parků Dublinu

V loňském roce jsme vám mimo jiné představili pestrost zahrad a parků Varšavy. V putování po evropských metropolích nyní postoupíme dále – do Dublinu. Irská metropole se totiž může pochlubit mimořádně velkým množstvím zeleně.

Ve zdejší mozaice vyniká zejména Phoenix park (založený v půli 17. století), jeden z největších oplocených městských parků světa. Rozloha 707 hektarů je dokonce více než dvojnásobná proti největšímu městskému parku v USA – proslulému Central parku v New Yorku (341 ha). Vzhledem k obrovské ploše tu je k dispozici 20 kilometrů asfaltových cest pro automobily a také 33 kilometrů cest pro pěší.

Každá část parku nabízí něco trochu jiného. Nejbližší centru se nalézá devítihektarová People's Flower Garden, tedy krajinářské parkové plochy v tradičním viktoriánském pojetí z poloviny 19. století (otevřeno 1864). Nechybí proto jezírko, pomníky a květinové záhony a zákoutí (využívány jsou juky, dosny, palmy, divizny, čemeřice či afrikány). Odlehlejší partie bývají udržovány mnohem méně formálně, ale i díky tomu tu lze obdivovat přes 350 druhů rostlin. Louky a lesy jsou navíc domovem početných stád daňků (údajně asi pět set jedinců). Velikost

parku umožnila vytvoření sportoviště a též obrovských palouků kompozičně obklopených listnatými dřevinami. Takové prostředí ještě umocňuje např. monumentální architektura Wellingtonova obelisku. Pokud se chcete dozvědět více o vývoji parku i jeho zajímavostech, pak rozhodně zavítejte do návštěvnického centra (Visitor Center).

Dublinská zoo

Specifickou a velmi atraktivní částí Phoenix parku je dublinská zoo o rozloze 28 hektarů. Otevřena byla již roku 1831, tedy jako čtvrtá zoo na světě. Ročně sem v posledních letech zavítalo více než milion návštěvníků. Kromě několika set zvířat má areál co nabídnout i z hlediska botanického a zahradnického. Výsadba tu je velmi dobře promyšlena a navíc perfektně využívá jak tradičních zahradnických postupů, tak možnosti rozvoje „přirozené divočiny“. Zeleň je v tom nejlepší slova smyslu všudypřítomná a přes malou vzdálenost od centra na

Pro Phoenix park jsou typická velká travnatá prostranství, mnohdy doplněná pozoruhodnými monumenty

„Keltský“ parčík u dublinského hradu

Phoenix park a jeho viktoriánská People's Flower Garden

vás dýchne opravdová příroda. Výběh goril je toho jasným důkazem – krom velkorysých rozloh vyniká divokostí, gorily mohou přirozeně lézt po vysokých živých stromech (dubech), od okolních expozic a cest je návštěvník oddělen bujnou vegetací. Právě tyto hodnoty se popisovaná expozice dostala jako vzorová ukázka i do odborných publikací.

Obdobnou strategií byla tvořena kompozice zdařilého expozičního celku pro slony. Vstup do komplexu lesní stezky Kaziranga i její následný průběh je řešen formou hustého bambu-

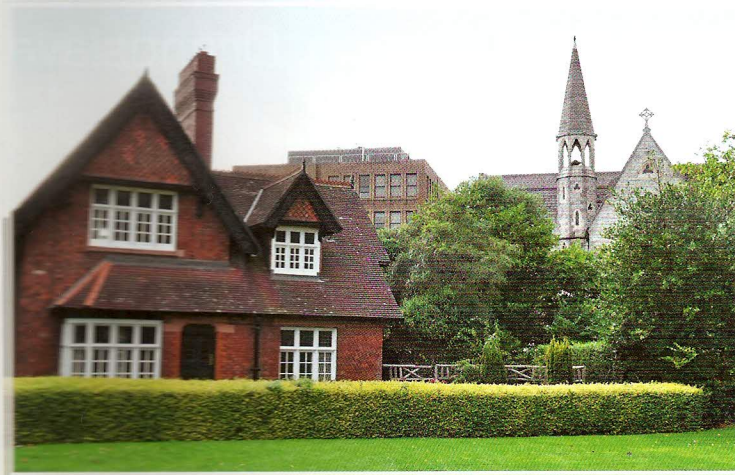
sového lesa doplněného porosty bobkovištní, kalin a barot. Stromy zastupují cedry, javory i červené buky. Výběhy afrických kopytníků doplňují vkusné partie s barevnými travinami, čilimníky i bohatě kvetoucími bylinami, např. z Afriky pocházející mnohokvětý (*Kniphofia*) či chocholatice (*Eucomis*). Stromové patro areálu zajišťují listnáče, zejména evropského původu (duby, lípy...), občas však nechybí ani druhy exotičtějšího rázu, např. katalpy trubačovitě či početné liliovníky tulipánokvěté. Zaujmu i palmy a banánovníky (u výběhu

orangutanů). Takřka vsudypřítomná je po celém areálu výsadba bambusů a okrasných travin.

Na projtí Phoenix parku počítejte minimálně se třemi až čtyřmi hodinami, včetně návštěvy zoo si raději vyhradte celý den.

Zeleň viktoriánského centra

V samém centru města se rozprostírají mnohé ulice a náměstí v georgiánském a viktoriánském stylu. Největším prostranstvím je St. Stephen's Green – zaujímá plochu devíti hektarů a tvoří zelenou oázu vyvažující hustou okolní zástavbu. Park je dokladem kvalitní zahradní architektury, kdy od okolního rušného světa člověka oddělují pásy vzrostlých dřevin (keřů i stromů), uprostřed se pak nalézají travnaté plochy pro odpočinek, setkávání a také květinové záhony. Nabízejí pestrou paletu barev. Zatímco jedny jsou laděny do kombinace bílé (floxy) a růžové či fialové (hosty, jiřinky, rozchodni-

St. Stephen's Green – stylová budova Ardilaun Lodge připomíná lorda Ardilauna, který v roce 1880 finančně přispěl na vznik parku

ky...), další pak do žlutých odstínů. Nechybí vzrostlé juky, voskovky, buxusy i nádherné červené buky. Severní část parku zpestřuje jezíčko s vodopádem a ostrůvky s divokou přírodou. Genius loci vyzdvihují sochy významných osobností včetně básníka Jamese Clarence Mangana či u nás známějšího Jamese Joyce, spisovatele, absolventa zdejší katolické univerzity.

Vše propojuje hustá síť cest o celkové délce asi 3,5 kilometru.

Národní botanická zahrada

Přímo u dublinského hradu se pak nachází malý park, jehož obvod ozvláštňují zahradní kompozice s travinami, kvetoucími bylinami i zakrslými či stříhanými dřevinami. Většinu plochy však zaujímá udržovaný, krát-

ce strážný trávník protkaný komplikovaným keltským ornamentem z cihel. Místo slouží nejen k potěše oka, ale též k relaxaci a pikniku místních i turistů. Nejinak je tomu v případě travnatých prostranství u blízké Trinity College.

V Dublinu je však parků a zahrad mnohem více, a to v řádu desítek. Proslulost si za dobu své více než dvousetleté existence vydobyla národní botanická zahrada v severní části města. Na ploše 19,5 hektaru tu pěstují na 15 tisíc druhů a kultivarů rostlin. Opět nechybí viktoriánské záhony, rozárium, arboretum i tropické skleníky s litinovou konstrukcí z poloviny 19. století. Vstupné se neplatí. Za návštěvu stojí i St. Annes park o úctyhodné rozloze takřka 124 hektarů.

Text a foto
Mgr. Lukáš Nekolný,
katedra sociální geografie
a regionálního rozvoje,
PřF UK